

Rauhan rakentaminen

”Ottakaa kaikessa suojaksenne uskon kilpi, jolla voitte sammuttaa pahan palavat nuolet. Ottakaa myös pelastuksen kypärä, ottakaa Hengen miekka, Jumalan sana.” (Ef. 6:16, 17.)

Avaintekstit:

Ef. 6:10–20;
1. Piet. 4:1;
1. Piet. 5:8;
Jes. 59:17;
Jes. 52:8–10;
1. Tess. 5:16–18.

John Bunyanin klassikkohartauskirjassa *Kristityn vaellus*, jonka hän kirjoitti vankilassa ollessaan, päähenkilö nimeltä Kristitty viedään palatsin asevarastoon ja hänelle näytetään kaikenlaisia varusteita, ”mitkä Herra on hankkinut matkustajia varten: miekkoja, kilpiä, kypäriä, rintakilpiä, alituisen rukouksen haarnista ja kulumattomat kengät. Aseita oli niin runsaasti, että niillä olisi voitu varustaa Herran palvelukseen niin paljon miehiä kuin taivaalla on tähtiä.” Ennen kuin Kristitty jatkoi matkaansa hänet vietiin uudestaan asevarastoon, missä ”he puettivat hänet kiireestä kantapähän lujiin varustuksiin, että hän kestäisi, jos tiellä sattuisi kulkemaan rosvoja.” (*Kristityn vaellus*, Suomen Lähetysseura, Helsinki, 1960, s. 60, 61.)

Tämä Bunyanin teksti ajoittuu vuoteen 1678, ja se muistuttaa kovasti apostoli Paavalin n. 1 600 vuotta aikaisemmin kirjoittamaa sanomaa, Kirjettä efesolaisille, joka myös kirjoitettiin vankilasta. Kirjeessään tämä suuri lähetysaarnaaja ja apostoli kuvittelee suuren armeijan, seurakunnan, joka viedään Jumalan asevarastoon ja puetaan jumalalliseen sota-asuun. Sota-asusta tässä käytetty kreikkankielinen termi on *panoplia*, jolla tarkoitetaan päästä varpasiin ulottuvaa haarniskaa. Jumalan asevarastossa on riittävästi parhaimpia varusteita koko hänen armeijansa ”pukemiseksi pohjoisen teräkseen päästä varpasiin” (*The Pilgrim's Progress*, part one, section IV, tätä kohtaa ei ole suomenkielisessä versiossa) heidän lähtiessään rakentamaan rauhaa hänen nimessään.

Tämä tutkistelu on sapatiksi 23.9.2023

SEURA- KUNTA: YHTENÄINEN ARMEIJA

Lue Ef. 6:10-20. Mitä Paavali sanoo siitä, millaisessa sodankäynnissä seurakunta on mukana? Kuvaileeko hän ensisijaisesti yksittäisen uskovan hengellistä taistelua vai seurakunnan yhteistä sotaa pahaa vastaan?

Kreikkalaisessa ja roomalaisessa sodankäynnissä voitto riippui sotilasyksikön sotilaiden yhteistyöstä ja erityisesti heidän toisilleen antamasta tuesta taistelun tuoksinassa. Individualismia taistelussa pidettiin raakalaissotureiden ominaisuutena, joka johtaisi vääjäämättä tappioon.

Tässä muutama peruste sille, että Paavali käsittelee Ef. 6:10-20 ensisijaisesti seurakunnan yhteistä taistelua pahaa vastaan:

1. Katkelma on huipentuma kirjeelle, joka kokonaisuudessaan käsittelee seurakuntaa. Olisi outoa, jos Paavali päättäisi kirjeensä kuvaukseen yksinäisestä kristitystä soturista, joka taistelee pimeyden voimia vastaan.
2. Katkelman lopussa Paavali korostaa kristillistä toveruutta kutsussaan rukoilla "kaikkien pyhien puolesta" (Ef. 6:18-20).
3. Mikä merkittävintä, kun Paavali aiemmin Efesolaiskirjeessä puhuu pahan voimista, hän puhuu niistä seurakuntaa, ei niinkään yksittäistä uskova, vastaan hyökkäävänä voimana: "Näin myös avaruuden henkivallat ja voimat tulevat seurakunnan välityksellä tuntemaan Jumalan viisauden kaikessa moninaisuudessaan." (Ef. 3:10.)

Ef. 6:10-20 ei siis kuvaa yksittäistä ja yksinäistä soturia, joka kohtaa pahan. Sen sijaan Paavali kenraalina puhuu seurakunta-armeijalle. Hän kutsuu meitä pukeutumaan täyteen sotavarustukseen ja yhtenäisenä armeijana yksimielisesti ja tarmokkaasti etenemään taistelussa. Paavali päättää seurakunnan roolia painottavan kirjeensä, joka on sisältänyt toistuvia kuvauksia seurakunnasta Kristuksen ruumiina (Ef. 1:22, 23; Ef. 4:1-16), Jumalan rakennuksena/tempppelinä (Ef. 2:19-22) ja Kristuksen morsiamena (Ef. 5:21-33), kuvaukseen seurakunnasta elävän Jumalan armeijana. Koska lähestymme pahaa päivää (Ef. 6:13), eli suuren taistelun viimeisiä vaiheita, tiedämme, ettei nyt ole sopiva hetki alkaa horjua sitoutumisessamme Jumalaan tai uskollisuudessamme kanssasotureitamme kohtaan.

Miten voimme auttaa toisiamme suuressa taistelussa?

VYÖ JA HAARNISKA

Kuinka Paavali ajattelee uskovien aloittavan valmistautumisensa taisteluun pahuutta vastaan? Ef. 6:14; ks. myös 1. Piet. 4:1; 1. Piet. 5:8; Room. 8:37-39.

Paavalin varoitus ankarasta taistelusta (Ef. 6:13) valmistaa lukijoita hänen viimeiseen kutsuunsa seistä (tai pitää puoliensa ja selviytyä pystyssä pysyen, vrt. Ef. 6:11, 13). Se on samalla yksityiskohtiin menevä kutsu varustautua (Ef. 6:14-17). Paavali puhuu vyön kiinnittämisestä (vrt. Jes. 11:5). Muiset, väljät vaatteet oli sidottava vyöllä vyötärölle ennen työhön tai taisteluun ryhtymistä (vrt. Luuk. 12:35, 37; Luuk. 17:8). Paavali näkee uskovan pukeutuvan sotavarustukseen kuten roomalainen legioonalainen, joka aloittaa pukeutumisen nahkaisesta sotilasvyöstä koristeellisine laattoineen ja solkineen. Vyöstä ripustettiin nahkahihnoja, jotka oli peitetty metallilevyillä, jotka yhdessä muodostivat näyttävän ”esiliinan”, joka kertoi myös kantajansa sotilasarvosta. Vyön tehtävänä oli sitoa vaatteet vyötärölle ja pitää muita esineitä paikoillaan.

Totuus ei ole uskovien oma; se on Jumalan lahja (vrt. pelastus; Ef. 2:8). Se ei saa kuitenkaan jäädä vain käsitteelliseksi, kaukaiseksi voimavaraksi ilman muuttavaa vaikutusta uskovien elämään. Heidän tulee ”pukea ylleen” Jumalan totuus, kokea tämä jumalallinen lahja ja käyttää sitä. He eivät niinkään omista Jumalan totuutta, vaan Jumalan totuus omistaa heidät ja suojelee heitä.

Seuraavaksi Paavali kehottaa uskovia pukemaan ylleen vanhurskauden haarniskan (vrt. 1. Tess. 5:8). Totuuden vyön tavoin haarniska on jumalallista alkuperää. Se on osa Jahven, taivaallisen soturikuninkaan, taisteluasua (Jes. 59:17). Paavalin aikoihin sotilaiden käyttämä ylävartalo haarniska oli joko silmukkapanssari (limittäin ketjutetuista rautarenkaisista), suomupanssari (pronssilaatoista) tai vannepanssari (rautalaatoista). Tällainen rintapanssari suojasi elintärkeitä elimiä vihollisen iskulta ja pistoilta. Haarniskan tarjoaman tavoin uskovat saavat kokea Jumalan vanhurskauden tarjoaman hengellisen suojan. Paavali yhdistää vanhurskauden pyhyteen, hyvyteen ja totuuteen (Ef. 4:24; Ef. 5:9). Hän ajattelee sitä tapana kohdella toisia oikeudenmukaisesti ja hyvin, erityisesti toisia seurakunnan jäseniä.

Miten koet hyvyden, pyhyden ja totuuden suojana?

**KENGÄT:
SEURAKUNTA
RAKENTAA
RAUHAA**

Roomalainen sotilas sitoi jalkaansa sotasandaalit, joiden pohjissa oli rautanastat, jotka auttoivat häntä pitämään puolensa, pysymään pystyssä ja seisomaan lujana (Ef. 6:11, 13, 14). Paavali liittää sotajalkineet alttiuteen julistaa rauhan evankeliumia. Ajatus juontaa juurensa siihen, kun sotakentiltä tuleva sanansaattaja tuo ilosanoman siitä, että Jahven taistelu kansansa puolesta on päättynyt voittoon (Jes. 52:8-10) ja rauha vallitsee: ”Kuinka ihanat ovat vuorilla ilosanoman tuojan askelet! Hän ilmoittaa rauhan tulon, tuo suuren ilosanoman - -!” (Jes. 52:7.)

Kertaa Efesolaiskirjeen kohdat, joissa Paavali korostaa rauhaa. Miksi hän käyttää sotilaallista kielikuvaa ollessaan kiinnostunut rauhasta? Ef. 1:2; Ef. 2:14, 15, 17; Ef. 4:3; Ef. 6:15, 23.

Paavali kutsuu rauhaa Kristuksen työksi. ”Kristus on meidän rauhamme”, ja hän julistaa ”rauhaa teille, jotka olitte kaukana, ja rauhaa niille, jotka olivat lähellä” (Ef. 2:14-17) kooten juutalaiset ja ei-juutalaiset yhteen ”yhdeksi uudeksi ihmiseksi” (Ef. 2:15). Uskovat panevat kengät jalkaansa ja ovat valmiita taisteluun pitämällä elossa kertomusta Kristuksen tuomasta pelastuksesta ja rauhasta ja julistamalla hänen voittoaan. Uskovat ovat Jes. 52:7 kuvatun sanansaattajan kaltaisia julistaen Kristuksen voittoa ja hänen rauhaansa.

Paavali ei kuitenkaan halua meidän ymmärtävän hänen kutsuaan varustautua kutsuna tarttua aseisiin vihollisiamme vastaan. Siksi hän kuvailee uskovien julistavan ”rauhan evankeliumia” (Ef. 6:15). Hän ei myöskään halua meidän taistelevan muita ihmisiä vastaan, vaan korostaa ykseyttä, rakentavaa puhetta ja lempeyttä (Ef. 4:25-5:2). Seurakunnan tehtävä on rakentaa rauhaa aseinaan kristilliset hyveet (nöyryys, kärsivällisyys, anteeksianto jne.) ja tavat (rukous, jumalanpalvelus). Tällaiset strategiset teot viittaavat Jumalan suunnitelmaan yhdistää kaikki Kristuksessa (Ef. 1:9, 10).

”Jumala kutsuu meitä pukemaan haarniskan yllemme. Emme halua Saulin haarniskaa, vaan Jumalan koko sota-asun. Se yllämme lähdemme työhön sydän täynnä Kristuksen lempeyttä, myötätuntoa ja rakkautta.” - Ellen White, [Australasian] Union Conference Record, 28.7.1899. Mieti lainausta. Mitä Paavalin sotilaallisten kielikuvien tulisi merkitä uskoville?

KILPI, KYPÄRÄ JA MIEKKA

Milloin ja miten uskonsotureiden tulisi käyttää kilpeä, kypärää ja miekkaa suuressa taistelussa? Ef. 6:16, 17.

Puhuessaan kilvestä Paavali ajattelee suurta, suorakaiteen muotoista roomalaisen legioonalaisen kilpeä. Puusta tehdyn ja nahalla päällystetyn kilven reunat kaartuvat sisäänpäin suojaten myös sivulta tulevilta hyökkäyksiltä. Jos kilvet kasteltiin vedellä, niillä voitiin "sammuttaa pahan palavat nuolet", jotka oli kastettu pikeen ja sytytetty tuleen. Paavalin kuvaus uskon kilvestä heijastelee Vanhan testamentin tapaa käyttää kilpeä symbolina Jumalasta, joka suojelee kansaansa (1. Moos. 15:1; Ps. 3:4). Ottamalla uskon kilven suojaksemme (Ef. 6:16) voimme astua kosmiseen taisteluun luottaen Jumalaan, joka taistelee puolestamme (Ef. 6:10), tarjoaa ensiluokaiset varusteet (Ef. 6:11, 13) ja varmistaa voiton.

Roomalainen taistelukupärä oli valmistettu raudasta tai pronssista. Päätä suojaavaan kupuun oli lisätty niska-, korva- ja otsasuojukset sekä saranoilla liikkuvat poskisuojukset. Kypärä tarjosi elintärkeää suojaa. Sama koskee pelastuksen kypärää (Ef. 6:17). Se symboloi pelastuksen kokemista kuulumalla yhteen ylösnousseen, taivaaseen astuneen ja korotetun Kristuksen kanssa (Ef. 2:6-10). Pelastuksen kypärän pukeminen tarkoittaa sitä, että hylkää pahojen henkien pelon (joka oli yleistä tuohon aikaan) ja luottaa korkeimpaan voimaan (vrt. Ef. 1:15-23; Ef. 2:1-10).

Taisteluvärustuksen viimeinen osa on "Hengen miekka, Jumalan sana" (Ef. 6:17), jolla viitataan roomalaisen legioonalaisen lyhyeen kaksiteräiseen miekkaan. Tavanomainen taistelutaktiikka oli heittää kaksi keihästä (joita Paavali ei mainitse) ja vetää sitten miekka esiin ja hyökätä se tannassa valmiina iskemään. Uskovien miekka on Pyhältä Hengeltä saatu ase, Jumalan sana. Paavali astuu esiin kenraalina ja kutsuu uskovia aseisiin antaen toivon ja voiton lupauksia jumalalliselta ylipäälliköltä. Nämä jakeiden Ef. 6:10-20 lupaukset, Jumalan sana, ovat ykkösaseemme taistelussa paha vastaan. Jumalan sana viittaa niihin laajoihin evankeliumin lupauksiin, joita löydämme Raamatusta.

Vaikkemme pitäisikään näin monista sotilaallisista kielikuvista, mitä tässä käsitellyt kielikuvat opettavat siitä, miten kirjaimellista suuri taistelu todella on ja kuinka vakavasti meidän pitäisi suhtautua siihen?

RUKOUSTA TAISTELU- KENTÄLLÄ

Taistelukutsunsa loppuksi Paavali kehottaa uskovia osallistumaan hellittämättömään rukoukseen kaikkien pyhien puolesta (Ef. 6:18), ja myös hänen itsensä puolesta vangittuna lähettiläänä (Ef. 6:19, 20). Tätä rukouksutsua voidaan pitää sotilaskielikuvan jatkeena, koska Jumalan (tai jumalien) puoleen kääntyminen rukouksessa oli yleinen käytäntö muinaisilla taistelukentillä. Raamatusta löytyy hyvä esimerkki tästä: Jahasielin taistelukehotuksen jälkeen Josafat johtaa ”kaikki Juudan ja Jerusalemin asukkaat” heittäytymään ”maahan rukoilemaan Herraa” (2. Aik. 20:18). Vaikka rukous ei ole taisteluvälineen seitsemäs elementti, se on olennainen osa Paavalin taistelukehotusta ja sotilaallista vertauskuva.

Paavali esittää kaksi rukouspyyntöä. Ensimmäisessä hän pyytää kirjeen vastaanottajia osallistumaan kestäväseen rukoukseen kaikkien pyhien puolesta (Ef. 6:18). Menestyäkseen taistelussa pahan voimia vastaan seurakunnan on harjoitettava riippuvuutta Jumalasta Hengen innoittaman rukouksen turvin.

Paavalin toinen rukouspyyntö koski häntä itseään: ”Rukoilkaa myös minun puolestani – [.]” (Ef. 6:19.) Hän pyytää esirukousta siihen, että Jumala antaisi hänelle oikean sanoman (”oikeat sanat”), oikeaan aikaan (”kun ryhdyn puhumaan”), oikealla tavalla esitettynä (”että voisin rohkeasti julistaa”) ja oikeaan asiaan keskittyen (julistaen ”evankeliumin salaisuutta”) (Ef. 6:19). Viimeinen ilmaus viittaa niin sanottuun ”avoimeen salaisuuteen”: siihen, että Jumala on puuttunut peliin lunastaakseen ei-juutalaiset yhdessä juutalaisten kanssa (ks. Ef. 3:1–13) luoden näin heidät ”yhdeksi uudeksi ihmiseksi” (Ef. 2:15; ks. myös Ef. 2:11–22) merkinä suunnitelmastaan yhdistää Kristuksessa yhdeksi kaikki (Ef. 1:10).

Kertaa seuraavat rukouksutsut Uudessa testamentissa. Mikä niistä innostaa sinua eniten? Miksi? Luuk. 18:1–8; Fil. 4:6; Kol. 4:2; 1. Tess. 5:16–18.

Miksi uskovia kehoitetaan niin usein olemaan rukouksissaan vilpittömiä ja kestäviä? Paavalin sotilaskieli viittaa kahteen ajatukseen: 1) hengellisen taistelun uhka yliluonnollisia vihollisia vastaan on todellinen; 2) Jumalan lupaukset hengellisestä voimasta ja voitosta havainnollistetaan Paavalin sotakielikuvien kautta (Ef. 6:10–17). Kestävä rukous tarjoaa tilaisuuden kuunnella tarkasti näitä lupauksia, iloita niistä ja kiittää Jumalaa hänen armonsa runsaudesta.

KERTAUS

Lisäaineistoa: ”Taistelua käyvä armeija hämmentyisi ja heikkenisi, elleivät kaikki toimisi yhdessä. Jos sotilaat toimisivat omien impulssiensa mukaan, eivätkä ottaisi huomioon toistensa asemaa ja tehtävää, he olisivat vain joukko irrallisia jalkamiehiä; he eivät voisi toimia järjestäytyneen joukko-osaston tavoin. Samoin Kristuksen sotilaiden on toimittava sopusoinnussa. Pelkästään yksilöiden vaaliminen ei sovi. Jos Herran kansa tekee näin, he eivät voi olla täydessä sopusoinnussa. Heillä ei ole silloin yksi mieli, yksi tarkoitus ja yksi tavoite. Sen sijaan he havaitsevat, että heidän ponnistelunsa ovat hedelmättömiä ja että heidän aikansa ja kykynsä valuvat hukkaan. Yhdistyminen on vahvuutta. Jos kääntyneet ihmiset toimivat sopusoinnussa yhtä suurta päämäärää tavoitellen ja yhden pään alaisina, he saavuttavat voittoja jokaisessa kohtaamisessa.” – Ellen G. White, *Spalding and Magan Collection*, s. 121.

Paavali kutsuu itseään lähettilääksi kahleissa (Ef. 6:20; VKR). Lähettiläillä oli haastavia tehtäviä sota-aikana, joten Paavalin kuvaus itsestään sopii hänen sotilaalliseen vertauskuvaansa. Lähettiläitä tuli kohdella samalla kunnioituksella, joka kuului heidät lähettäneelle taholle. Niinpä Paavalin asema maailmankaikkeuden korkeimman hallitsijan lähettiläänä oli jyrkässä ristiriidassa hänen saamansa epäkunnioittavan kohtelun kanssa, josta kahleet kielivät. Koska lähettiläillä oli tapana käyttää virkaansa osoittavia kääytyjä, Paavalin mainita kahleista (käädyistä) voi olla ironinen lausahdus, joka kertoo siitä, että hän pitää kahleita kunniamerkkinä, jota on kannettava arvokkaasti. (Ks. David J. Williams, *Paul's Metaphors: Their Context and Character* [Peabody, MA: Hendrickson, 1999], s. 152.)

Keskustelunaiheita:

1. Kun katsette sotaa käyvää maailmaa, mitä rauhan rakentaminen merkitsee teille yksilöinä ja seurakuntana? Kuinka voimme olla rauhanrakentajia maailmassa, jossa vihamielisyys ja väkivalta näyttää vain lisääntyvän?
2. Millaisia pahan palavia nuolia suuntaanne ammutaan? Miten varmistatte, että uskon kilpi on paikoillaan, valmiina sammuttamaan niitä?
3. Kuinka tulisi kohdella niitä, jotka ovat haavoittuneet suuren taistelun taistelukentällä? Miten suhtautua niihin kristittyihin, jotka luovuttavat ja pakenevat tai jopa vaihtavat puolta?